

Naar een nieuw Schoonebeekerdiep

De stand van zaken

Het Schoonebeekerdiep ('Grenzaa' in Duitsland) krijgt de komende jaren een andere inrichting. De nu nog smalle gekanaliseerde grensbeek met stuwen en steile oevers, verandert in een kronkelende waterloop, met een veel bredere beekbedding, met flauwe oevers en zonder stuwen. De beek wordt aantrekkelijk voor mensen, planten en dieren. Van 2007 tot 2009 hebben veel groepen meegedacht over hoe de beek er moet komen uit te zien. Sinds die tijd is het een beetje stil geworden rondom dit project, hoewel er achter de schermen een hoop is gebeurd. Daarom de hoogste tijd voor een update. In deze krant kunt u lezen wat er sinds 2008 is ondernomen en hoe er de komende tijd wordt verder gewerkt aan de herinrichting van het Schoonebeekerdiep.

Auf dem Weg zu einer neuen Grenzaa

Stand der Dinge

In den kommenden Jahren wird die Grenzaa (niederländisch: 'Schoonebeekerdiep') neu gestaltet. Der momentan noch schmal kanalisierte Bachlauf mit Wehren und steilen Ufern wird sich in einen schlangelnden Wasserlauf, mit einem breiteren Bachbett, sanftern Ufern und ohne Wehre verändern. Der Bachlauf wird reizvoll für Menschen, Tiere und Pflanzen. Von 2007 bis 2009 haben sich viele Gruppen darüber Gedanken gemacht, wie der Bachlauf in Zukunft aussehen soll. Seit dieser Zeit ist es, obwohl hinter den Kulissen einiges passiert ist, ein bisschen still geworden um das Projekt. Darum wird es wieder allerhöchste Zeit für ein Update. In diesem Rundschreiben ist nachzulesen, was seit 2008 unternommen wurde, und wie an der Neugestaltung der Grenzaa weiter gearbeitet wird.

Waarom een nieuwkrant Schoonebeekerdiep?

In 2007 en 2008 stond het Schoonebeekerdiep in het gebied ten noorden van de beek behoorlijk in de belangstelling: in 'ontwerpateliers' hebben bewoners en grondebruikers aan de Nederlandse zijde van de beek toen meegepraat over de toekomstige inrichting van het Schoonebeekerdiep. Veel van de ideeën die in de ateliers naar voren werden gebracht, zijn ook verwerkt in het Plan op Hoofdlijnen Schoonebeekerdiep. Dit plan is eind 2008 tijdens een speciale bijeenkomst op het kantoor van waterschap Velt en Vecht aangeboden aan het waterschapsbestuur. Vervolgens heeft het algemeen bestuur van het waterschap het Plan op Hoofdlijnen vastgesteld. Hierna was in maart en april 2009 de aandacht voornamelijk gericht op de Duitse zijde van de beek: bewoners en grondebruikers hebben toen informatie gekregen over de herinrichtingsplannen en de gevolgen op Duits grondgebied.

Hoewel we als waterschap hebben toegezegd de streek regelmatig over de voortgang van het project Schoonebeekerdiep te berichten, is het na de vaststelling van

Jan Nicolai is dagelijks bestuurslid bij waterschap Velt en Vecht

Jan Nicolai, Vorstandsmitglied der Wasserbehörde Velt und Vecht

het Plan op Hoofdlijnen wat stil geworden rond het Schoonebeekerdiep. Ik vind dat jammer, maar het kwam doordat we weinig concreet nieuws hadden te melden. Achter de schermen is echter hard doorgewerkt. De afgelopen anderhalf jaar is vooral veel energie gestoken in de grondvererving en de voorbereiding van de te doorlopen wettelijke procedures in zowel Nederland als Duitsland. Beide zaken vragen zorgvuldigheid en kosten veel tijd.

Maar inmiddels zijn we een stap verder. In Duitsland is in september de 'Planfeststellung' gestart voor het eerste deel van de beek. Voor het Nederlandse grondgebied stellen waterschap Velt en Vecht en de gemeente Emmen samen een nieuw bestemmingsplan op voor vrijwel de gehele beek aan Nederlandse zijde. Nu beide procedures zijn gaan lopen, leek het ons een goed idee om met een nieuwkrant bewoners en grondebruikers aan beide zijden van het Schoonebeekerdiep te informeren over de stand van zaken. Dat doen we tweekalend. De herinrichting van het Schoonebeekerdiep is immers een zaak van twee landen.

Deze nieuwkrant is overigens eenmalig. Wilt u op de hoogte blijven van de stand van zaken met de herinrichting van het Schoonebeekerdiep? Kijk dan af en toe op de website www.schoonebeekerdiep.nl. Op deze website kunt u zich bovendien abonneren op een digitale nieuwsbrief over het Schoonebeekerdiep.

Ik wens u veel leesplezier!

Jan Nicolai, Dagelijks bestuurslid waterschap Velt en Vecht

Het huidige Schoonebeekerdiep voert water te snel af

Der jetzige Grenzaa führt das Wasser zu schnell ab

Waarom naar een nieuw Schoonebeekerdiep?

Er zijn verschillende redenen waarom we als waterschap het Schoonebeekerdiep op een andere manier willen inrichten. Om te beginnen moeten we door de klimaatverandering rekening houden met extremer weer. Dat betekent vaker hevige regenbuien, maar ook langere perioden van droogte. Dit vraagt een andere inrichting van ons 'watersysteem', willen we in de toekomst wateroverlast en watertekort voldoende tegen kunnen gaan. Verder is het Schoonebeekerdiep op dit moment niet erg aantrekkelijk voor planten en dieren, maar dat verandert met een meer natuurlijke inrichting. Bovendien valt er dan ook voor mensen meer te genieten. Daarnaast zijn we met de huidige inrichting van de beek niet altijd in staat om in het landbouwgebied te voldoen aan de waterpeilen waaraan we eigenlijk zijn gehouden. En tot slot voeren we nu een deel van het landbouwwater niet af naar het lager gelegen Schoonebeekerdiep, maar naar het noorden. Ook dit willen we veranderen, zodat de beek niet alleen een meer natuurlijke aanblik gaat bieden, maar het gebied ook natuurlijk gaat 'afwateren'.

Wilt u meer weten over hoe waterschap Velt en Vecht omgaat met de voorspelde klimaatverandering en tegelijkertijd zorgt voor water dat aantrekkelijker is voor mens, plant en dier? Bestel dan de folder 'Droge voeten nu en straks' op de website van waterschap Velt en Vecht (www.veltenvecht.nl/educatie_en).

Waarom eine neue Grenzaa?

Es bestehen verschiedene Gründe, warum wir als Wasserbehörde die Grenzaa neu gestalten wollen. Zunächst müssen wir das durch den Klimawandel extremer werdende Wetter berücksichtigen. Das bedeutet, dass es häufiger zu starken Regenschauern, aber auch zu lang anhaltender Trockenheit kommen kann. Um dem Wasserüberschuss, aber auch der Wasserknappheit entgegen wirken zu können, ist eine Neugestaltung unseres 'Wassersystems' unvermeidlich. Zurzeit ist die Grenzaa für Pflanzen und Tiere wenig reizvoll, was sich durch eine mehr natürliche Gestaltung ändern wird. Obendrein werden auch die Menschen von der schöneren Natur profitieren. Zudem ist der Bachlauf im jetzigen Zustand nicht in der Lage, das für die Landwirtschaft genutzte Gebiet, mit einem ausreichend hohen Wasserpegel zu versorgen. Schließlich führen wir einen Teil des landwirtschaftlich genutzten Wassers nicht zur niedriger gelegenen Grenzaa ab, sondern nach Norden. Auch dies wollen wir verändern, sodass der Bachlauf nicht nur einen natürlicheren Anblick bietet, sondern dieses Gebiet auch natürlich entwässert.

Wenn Sie mehr darüber erfahren möchten, wie die Wasserbehörde Velt und Vecht mit dem zu erwartenden Klimawandel umgeht und gleichzeitig das Wasser für Mensch, Tier und Pflanze reizvoller macht, dann können Sie die Broschüre „Droge voeten nu en straks“ („Trockene Füße jetzt und gleich“) auf der Webseite der Waterschap Velt und Vecht (www.veltenvecht.nl/educatie_en) bestellen.

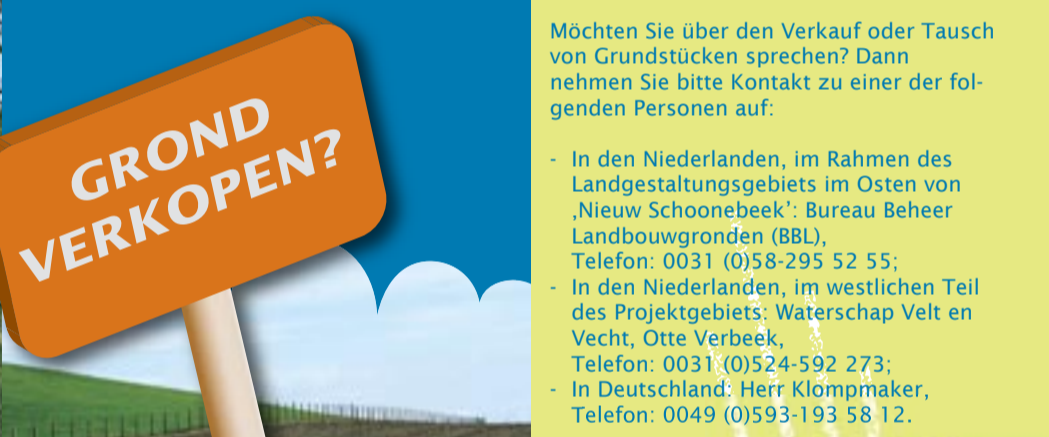
Stand van zaken grondvererving

Voor de herinrichting van het Schoonebeekerdiep is ongeveer 150 hectare grond nodig: circa 100 hectare in Nederland en circa 50 hectare in Duitsland. Binnen dit aan te kopen gebied loopt na de herinrichting een nieuwe kronkelende beek in een brede beekbedding, met ruimte voor de berging van ongeveer 800.000 kubieke meter water.

Voor de grondaankopen in Duitsland zijn twee grondaankopers aan het werk van het Niedersächsische Landgesellschaft (NLG) uit Meppen. Deze grondaankopers hebben inmiddels met alle betrokken grondeigenaars aan Duitse zijde van de beek gesproken over aankoop gevoerd. Verschillende gronden in Duitsland zijn inmiddels al verworven (circa 12 hectare).

In Nederland wordt de benodigde grond voor een deel binnen de lopende landinrichting verworven en voor een deel door het waterschap zelf. De grondvererving binnen het landinrichtingsgebied ten oosten van Nieuw-Schoonebeek is bedoeld om de waterhuishouding in het landbouwgebied te verbeteren. De herinrichting van het Schoonebeekerdiep mogelijk te maken en een tracé voor een fietspad vrij te maken. Op dit moment zijn voldoende hectares aangekocht om daar de inrichting van het nieuwe Schoonebeekerdiep te kunnen uitvoeren, maar de gronden moeten nog wel zo worden geruild dat ze op de juiste plekken liggen.

Viel Spaß beim Lesen wünscht Ihnen, Jan Nicolai, Vorstandsmitglied der Wasserbehörde Velt und Vecht

- In den Niederlanden, im Rahmen des Landgestaltungsgebiets im Osten von „Nieuw Schoonebeek“: Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL), Telefon: 0031 (0)58-295 52 55;
- In den Niederlanden, im westlichen Teil des Projektgebiets: Waterschap Velt en Vecht, Otte Verbeek, Telefon: 0031 (0)524-592 273;
- In Deutschland: Herr Klompmaker, Telefon: 0049 (0)593-193 58 12.

In het westelijke deel van het gebied - buiten het landinrichtingsgebied - kopen we als waterschap zelf de gronden aan. Ook hier zijn voldoende hectares verworven, maar moet nog ruiling plaatsvinden om op de juiste plekken grond in bezit te krijgen.

Wilt u praten over de verkoop of ruiling van grond? Neem dan contact op met één van de volgende personen:
- In Nederland, binnen het landinrichtingsgebied ten oosten van Nieuw-Schoonebeek: Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL), telefoon 0031 (0)58-295 52 55;
- In Nederland, in het westelijke deel van het projectgebied: Waterschap Velt en Vecht, Otte Verbeek, telefoon 0031 (0)524-592 273;
- In Duitsland: de heer Klompmaker, telefoon 0049 (0)593-193 58 12.

Voordat de eerste schop de grond in kan, moet het waterschap de benodigde gronden hebben aangekocht

Stand der Dinge: Grunderwerb

Für die Neugestaltung der Grenzaa sind ungefähr 150 Hektar Grund nötig: davon circa 100 Hektar in den Niederlanden und circa 50 Hektar in Deutschland. Innerhalb des zu erwerbenden Gebietes verläuft nach der Neugestaltung ein neuer mäandrierender Bach in einem breiten Bachbett, der eine Aufnahmekapazität von ungefähr 800.000 Kubikmetern Wasser besitzt.

Mit dem Grunderwerb in Deutschland sind zwei Mitarbeiter der Niedersächsischen Landgesellschaft (NLG) aus Meppen beauftragt. Die Käufer haben bereits mit allen betroffenen Grundbesitzern auf deutscher Seite Gespräche über den Ankauf geführt. Verschiedene Grundstücke konnten bereits erworben werden (circa 12 Hektar).

Proeftraject Blik-Klassen

Om ervaring op te doen met aanleg en beheer van het Schoonebeekerdiep, voeren we eerst een proeftraject uit bij Blik-Klassen. In deze pilot wordt zes honderd meter beek aangelegd in een winterbed met een gemiddelde breedte van ongeveer zeventig meter. Direct na de aanleg van dit eerste stukje beek start het beheer van de begroeiing die zich in het winterbed zal ontwikkelen. Naast het opdoen van ervaring met aanleg en beheer, is een ander belangrijk voordeel van de pilot dat we kunnen laten zien hoe het toekomstige Schoonebeekerdiep eruit gaat zien.

Belangrijk verschil tussen het huidige en het nieuwe Schoonebeekerdiep is de manier waarop het waterpeil wordt geregeld. Op dit moment wordt het waterpeil in het Schoonebeekerdiep nog gestuurd met een aantal stuwen. In de winter wordt het waterpeil laag gehouden, zodat als het veel regent we nog wat ruimte in de beek hebben om dat overtollige water op te kunnen vangen. En in de zomer wordt het peil met behulp van de stuwen hoger gehouden, zodat er water in voorraad is om droge perioden door te kunnen komen. Eigenlijk is dit erg onnatuurlijk. Immers, onder 'normale' omstandigheden ligt het peil in de drogere zomerperiode lager dan in de nattere winterperiode. In het nieuwe Schoonebeekerdiep willen we zorgen voor een 'natuurlijk peilverloop', met hogere peilen in de winter en lagere peilen in de zomer. Bij het ontwerp van het nieuwe Schoonebeekerdiep is hiermee ook rekening gehouden. Dit betekent dat de omliggende landbouwgebieden aan Nederlandse en Duitse zijde niet door het toekomstige hogere winterpeil in de beek worden beïnvloed.

Om in de pilot Blik-Klassen een meer natuurlijk peilverloop te kunnen realiseren, moeten we een aantal tijdelijke maatregelen nemen: de huidige beek heeft immers nog een onnatuurlijk peilverloop. Met windmolentjes gaan we daarom water in of uit het pilotgebied malen om een natuurlijker waterpeil te bereiken.

In juni 2009 heeft het waterschap een informatieve bijeenkomst gehouden over de inrichting van de pilot Blik-Klassen en daarna heeft het inrichtingsplan ter inzage gelegen. Er is één zienswijze binnengekomen van mensen die een rol willen spelen bij het beheer van het winterbed met schapen. Voordat daadwerkelijk kan worden gestart met de inrichting van de pilot, moet de gemeente Emmen een 'projectbesluit' over Blik-Klassen nemen. Het ontwerp-projectbesluit is 'in procedure gebracht'. Op het ontwerp-projectbesluit zijn enkele zienswijzen binnen gekomen. De gemeenteraad van Emmen zal besluiten hoe hiermee wordt omgegaan.

Als de wettelijke procedure is afgerond, kan de inrichting van de pilot Blik-Klassen beginnen. Op zijn vroegst is dat komende winter.

Windmolens zorgen voor het waterpeil in het proeftraject Blik-Klassen

Windmühlen sorgen für den Wasserstand im Versuchsprojekt Blik-Klassen

Versuchsprojekt Blik-Klassen

Um Erfahrungen auf dem Gebiet von Anlage und Verwaltung der Grenzaa zu sammeln, führen wir zunächst ein Versuchsprojekt bei Blik-Klassen durch. In diesem Pilotprojekt werden sechshundert Meter Bachlauf in einem Winterbett mit einer durchschnittlichen Breite von ungefähr siebenzig Metern angelegt. Direkt nach Fertigstellung des ersten Stücks des Bachlaufs, wird der Bewuchs, der sich im Winterbett entwickeln sollte, im Auge gehalten. Ein großer Vorteil dieses Pilotprojekts, neben den praktischen Erfahrungen im Bereich Anlage und Verwaltung, ist die Möglichkeit, sich schon vorab ein Bild vom zukünftigen Aussehen der Grenzaa machen zu können.

Ein wichtiger Unterschied zwischen der heutigen und zukünftigen Grenzaa ist die Methode zur Regulierung des Wasserpegels. Zurzeit wird der Wasserstand in der Grenzaa niedrig gehalten, sodass bei starkem Regen noch ausreichend Auffangfläche im Bachlauf vorhanden ist, um das überschüssige Wasser auffangen zu können. Im Sommer wird der Wasserstand durch Wehre höher gehalten, um Trockenperioden kompensieren zu können. Dies entspricht eigentlich nicht den natürlichen Gegebenheiten. Unter 'normalen' Umständen ist der Wasserpegel in der trockenen Sommerperiode niedriger als in der nassen Winterperiode. In der heutigen Grenzaa wollen wir für einen 'natürlichen Pegelverlauf' sorgen, mit höheren Wasserständen im Winter und niedrigeren im Sommer. Dies wurde beim Entwurf der neuen Grenzaa berücksichtigt. Das bedeutet, dass die umliegenden Landwirtschaftsgebiete an niederländischer und deutscher Seite durch den in Zukunft höheren Winterpeil im Bach nicht beeinflusst werden.

Um dies im Pilotprojekt Blik-Klassen verwirklichen zu können, müssen wir rechtzeitig entsprechende Maßnahmen ergreifen. Der Rest des Bachlaufs hat immer noch einen unnatürlichen Pegelverlauf. Mit Windmühlen werden wir deshalb Wasser zu- oder abführen, um einen natürlicheren Wasserpegel schaffen zu können.

Im Juni 2009 hat die Wasserbehörde eine Informationsveranstaltung über die Gestaltung des Pilotprojekts durchgeführt, bei der auch der Gestaltungsplan zur Einsicht freigegeben wurde. Personen, die das Gebiet des Winterbettes für ihre Schafe verwenden, haben ihre Einwände eingereicht. Bevor tatsächlich mit der Gestaltung des Pilotprojekts begonnen werden kann, muss die Gemeinde Emmen einen Projektbeschluss über Blik-Klassen fassen. Der Entwurf zu diesem Projektbeschluss ist bereits verfasst und eingereicht worden. Einige Einwände sind eingereicht worden und die Gemeinde Emmen soll über das Projektbeschluss neu entscheiden.

Sobald die gesetzlichen Verfahren abgeschlossen sind, kann mit der Gestaltung des Pilotprojektes Blik-Klassen begonnen werden. Frühestens im kommenden Winter wird dies der Fall sein.

Digitale nieuwsbrief

Over het Schoonebeekerdiep wordt een digitale nieuwsbrief uitgegeven. Wilt u deze nieuwsbrief ontvangen? Meld u dan aan via www.schoonebeekerdiep.nl (onder 'nieuws').

Digitales Rundschreiben

Über den Schoonebeekerdiep erscheint ein digitales Rundschreiben (auf Niederländisch). Wenn Sie dieses Rundschreiben empfangen möchten, dann können Sie sich unter www.schoonebeekerdiep.nl (unter „News“) anmelden.

In Nederland en Duitsland moeten nog een aantal wettelijke procedures worden doorlopen

Wettelijke procedures Schoonebeekerdiep

Zowel in Nederland als in Duitsland moeten nog enkele wettelijke procedures voor de gehele beek worden doorlopen. Voor het Nederlandse deel van het Schoonebeekerdiep is een wijziging van het bestemmingsplan van de gemeente Emmen nodig. Gemeente en waterschap hebben een adviesbureau ingehuurd om dit bestemmingsplan op te stellen. Begin 2011 is het ontwerpbestemmingsplan gereed. Bij het opstellen ervan wordt uiteraard gebruik gemaakt van alle informatie die al is verzameld bij het opstellen van het Plan op Hoofdlijnen Schoonebeekerdiep en ook van de uitkomsten van de ontwerpatteliers. Waterschap en gemeente Emmen willen de groepen die in het verleden hebben meegedacht over een nieuw Schoonebeekerdiep, maar ook andere belangstellenden en andere overheden, betrekken bij het opstellen van het ontwerp-bestemmingsplan. Daarvoor worden in de winter van 2010/2011 bijeenkomsten georganiseerd.

Voor het Duitse grondgebied is een 'Planfeststellung Neueinrichtung der Grenz Aa' nodig. Landkreis Grafschaft Bentheim treedt op als coördinerende overheid, onder meer namens Landkreis Emsland en de inliggende gemeenten. Voor de Planfeststellung heeft het waterschap een rapport op laten stellen, met daarin alle informatie die nodig is om de betrokken Duitse overheden een weloverwogen besluit te kunnen laten nemen. Dit rapport is in 2009 overgedragen aan Grafschaft Bentheim. Sinds de zomer van 2009 is gewerkt aan het vergaren van aanvullende informatie, onder meer over natuurcompensatie. In Duitsland wordt namelijk bij elk project gekeken of de natuurwaarden erop vooruitgaan of erop achteruitgaan. Dit gebeurt op basis van een puntensysteem. Scoort een project negatief, dan moet worden betaald voor natuurcompensatie. Projecten die positief scoren ontvangen juist compensatiegelden. Op basis van dit systeem mag de herinrichting van het Schoonebeekerdiep positieve compensatiepunten tegenomt zien.

Tijdens de Planfeststellung is het plan voor de herinrichting van het Schoonebeekerdiep ter inzage gelegd en zijn alle belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een zienswijze op het plan te geven. Grafschaft Bentheim beoordeelt momenteel het plan en betreft de ingebrachte zienswijzen bij het innemen van een standpunt over de herinrichting van de grensbeek. Hoe lang de Planfeststellung zal duren, weten we nog niet precies. Meestal duren dergelijke procedures rond de tien maanden.

In den Niederlanden und Deutschland mussten noch einige gesetzliche Verfahren durchlaufen werden

Gesetzliche Verfahren Grenzaa

Sowohl in den Niederlanden als auch in Deutschland müssen noch einige gesetzliche Verfahren durchlaufen werden für die ganze Bach. Für den niederländischen Teil des Grenzaa ist eine Änderung des Flächennutzungsplans durch die Gemeinde Emmen nötig. Gemeinde und Wasserbehörde haben eine Agentur beauftragt, um den Flächennutzungsplan zu erstellen. Anfang 2011 wird der Entwurf des Flächennutzungsplans fertig gestellt sein. Bei der Erstellung des Entwurfs werden alle Informationen, die man bei der Erstellung des 'Planentwurfs Schoonebeekerdiep' gesammelt hat, verwendet. Zudem wurden die Ergebnisse der Treffen in den Entwurfatteliers eingearbeitet.

Die Wasserbehörde und die Gemeinde Emmen wollen die Gruppen, die sich in der Vergangenheit Gedanken über die neue Grenzaa gemacht haben, sowie andere Beteiligte, wie z.B. die Behörden, in die Planung des Entwurfs zum Flächennutzungsplan mit einbeziehen. Hierfür werden im Winter 2010/2011 Zusammenkünfte organisiert.

Für das deutsche Grundgebiet ist eine 'Planfeststellung Neueinrichtung der Grenzaa' notwendig. Der Landkreis Grafschaft Bad Bentheim tritt hierbei, im Namen des Landkreises Emsland und der umliegenden Gemeinden, als koordinierende Behörde auf. Zur Planfeststellung hat die Wasserbehörde einen Bericht erstellen lassen, der alle Daten beinhaltet, die notwendig sind, um den betroffenen deutschen Behörden die Möglichkeit zu geben, einen wohlüberlegten Entschluss zu fassen. Dieser Bericht ist 2009 an die Grafschaft Bad Bentheim übergeben worden. Seit Sommer 2009 wurde mit der Sammlung weiterreichender Informationen begonnen (vor allem über die Ausgleichsmöglichkeiten der Natur). In Deutschland wird nämlich bei jedem Projekt anhand eines Punktesystems überprüft, wie und ob die Situation der Natur verbessert oder verschlechtert wird. Schneidet ein Projekt hierbei negativ ab, so ist ein entsprechender Betrag zu zahlen, um einen Ausgleich für die Natur schaffen zu können. Bei einem positiven Ergebnis hingegen, können Projekte Zahlungen empfangen. Wir erwarten bezüglich der Neugestaltung der Grenzaa ein positives Ergebnis und gehen davon aus, Zuschüsse zu erhalten.

Der Plan zur Neugestaltung der Grenzaa ist für alle Interessengruppen zur Einsicht ausgesetzt. Die Interessengruppen können ihre Einwände bezüglich des Plans einreichen. Die Grafschaft Bad Bentheim beurteilt daraufhin den Plan, um einen Standpunkt über die Neugestaltung des Grenzabaches einnehmen zu können, und bezieht dabei die eingereichten Einwände mit ein. Wie lange die Planfeststellung dauern wird, ist uns nicht bekannt. In den meisten Fällen dauern derartige Verfahren ungefähr zehn Monate.

Planning herinrichting Schoonebeekerdiep

Na vaststelling van het bestemmingsplan Schoonebeekerdiep door de gemeente Emmen en de Planfeststellung Grenzaa door Landkreis Grafschaft Bentheim, volgt de herinrichting van de beek per deeltraject. De deeltrajecten zijn afgebakend als de trajecten tussen twee stuwen. Uitvoering van proefproject Blik-Klassen loopt vooruit op de uitvoering van deeltraject Blik (tussen stuw 3 en stuw 4). Planning is af te ronden. Welk deeltraject als eerste geheel wordt aangepakt, is onder meer afhankelijk van de grondverwerving. De voorlopige planning is als volgt:

2010/2011:	proefproject Blik-Klassen
2012/2013:	deeltraject Blik
2013/2014:	deeltraject Kerkestukken
2014/2015:	deeltraject Kloosterbos
2015/2016:	deeltraject Nieuw-Schoonebeek
2016/2017:	deeltraject Neuringe

Planung der Neugestaltung der Grenzaa

Nach der Festlegung des Flächennutzungsplans Schoonebeekerdiep durch die Gemeinde Emmen und der Planfeststellung Grenzaa durch den Landkreis Grafschaft Bad Bentheim erfolgt die Neugestaltung des Bachlaufs per Teilstück. Die Teilstücke sind als Strecken zwischen zwei Wehren eingegrenzt. Die Ausführung des Testprojekts Blik-Klassen wird vor der Ausführung der Teilstrecke Blik (zwischen den Wehren 3 und 4) durchgeführt. Geplant ist die Gestaltung des gesamten Bachlaufs in 2017 abzuschließen. Welches Teilstück als erstes in Angriff genommen wird, hängt vom Verlauf des Grunderwerbs ab. Die vorläufige Planung sieht wie folgt aus:

2010/2011:	Testprojekt Blik-Klassen
2012/2013:	Teilstrecke Blik
2013/2014:	Teilstrecke Kerkestukken
2014/2015:	Teilstrecke Kloosterbos
2015/2016:	Teilstrecke Nieuw-Schoonebeek
2016/2017:	Teilstrecke Neuringe

Recreatie langs de beek is een onderdeel van de gebiedsuitwerking

Erholung entlang des Bachlaufs ist ein Unterpunkt der Ausarbeitung der Gebietsnutzung

Gebiedsuitwerking

In het Plan op Hoofdlijnen Schoonebeekerdiep is ook het opstellen van een 'gebiedsuitwerking' aangekondigd, waarin de thema's recreatie, cultuurhistorie, landbouw en landschap verder worden uitgewerkt. Een deel van wat over deze onderwerpen is gezegd in de ontwerpatteliers, is niet concreet in het Plan op Hoofdlijnen opgenomen. Het zijn namelijk onderwerpen waar we als waterschap niet direct over gaan. In het Plan op Hoofdlijnen Schoonebeekerdiep is bijvoorbeeld een ruimtereservering voor een fietspad langs een groot deel van de beek opgenomen. Daarmee is echter nog niet bepaald wie het fietspad gaat aanleggen en wanneer. Over dit soort zaken willen we samen met andere organisaties en overheden afspraken maken die we vervolgens met de gebiedsuitwerking vast gaan leggen.

Het bureau dat de opdracht heeft gekregen een bestemmingsplan voor het Schoonebeekerdiep op te stellen, neemt ook deze gebiedsuitwerking ter hand. Daarbij wordt opnieuw goed bekeken welke ideeën en plannen in de ontwerpatteliers naar voren zijn gebracht, en zo nodig vindt overleg plaats met de voorzitters of andere vertegenwoordigers van de betreffende ontwerpatteliers. In de winter van 2010/2011 organiseren we een informatiebijeenkomst over de gebiedsuitwerking. Wie dat wil, kan dan horen en zien hoe met de verschillende ideeën uit de streek wordt omgegaan.

Ausarbeitung der Gebietsnutzung

Im 'Planentwurf Schoonebeekerdiep' wird ebenfalls eine Ausarbeitung der Gebietsnutzung, in der die Themen Erholung, Kulturgeschichte, Landwirtschaft und Landschaft ausgearbeitet werden, angekündigt. Ein Teil der Ergebnisse der Entwurfatteliers zu diesen Themen ist nämlich nicht konkret in den Planentwurf mit aufgenommen worden. Zudem sind wir als Wasserbehörde für diese Themen nicht zuständig. Im 'Planentwurf Schoonebeekerdiep' ist z.B. eine Platzreservierung für einen Fahrradweg entlang des Bachlaufes aufgenommen. Damit ist allerdings noch nicht festgelegt, wer den Radweg wann anlegt. Über derartige Themen wollen wir zusammen mit anderen Organisationen und Behörden Vereinbarungen treffen, um die Gebietsnutzung auszarbeiten.

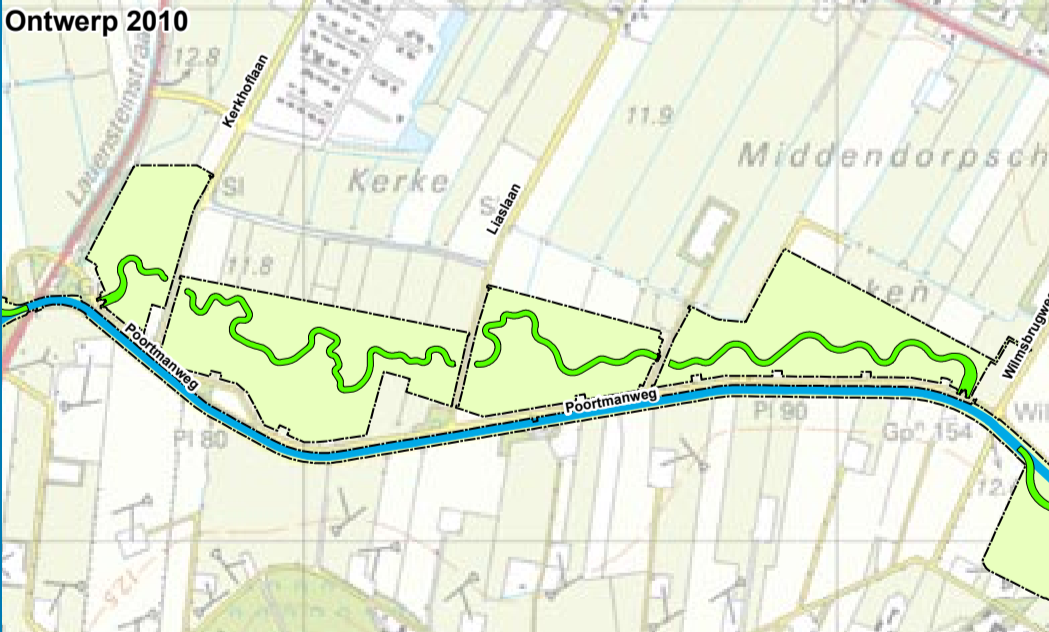
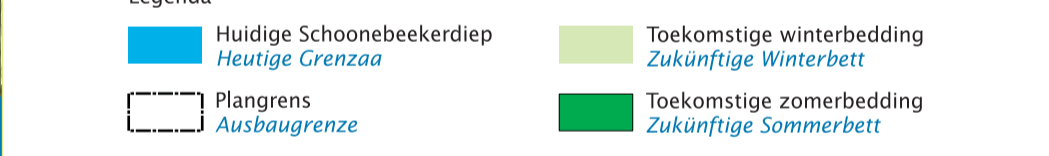
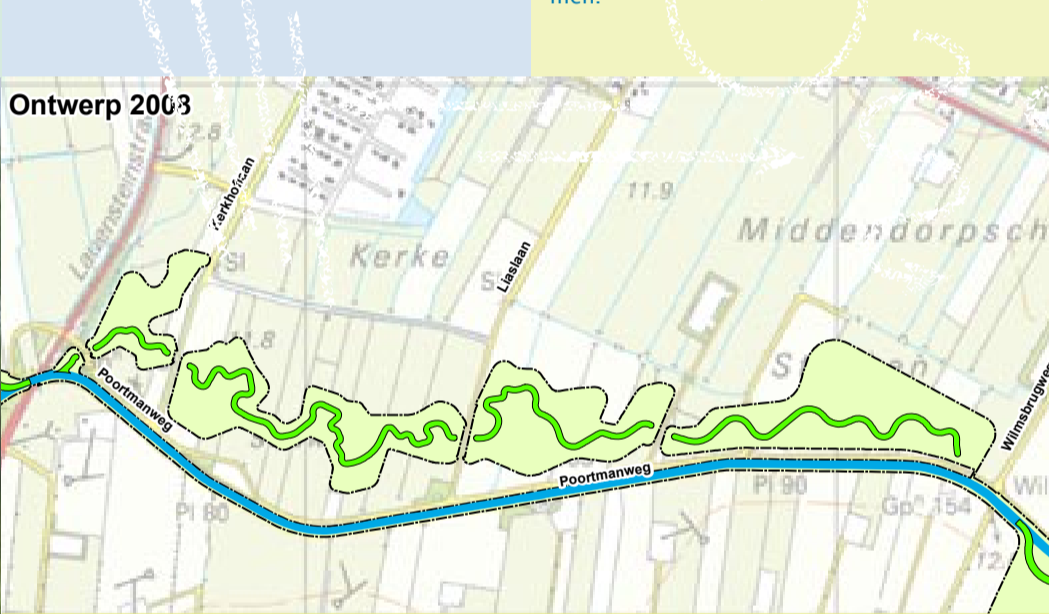
Die Ausarbeitung der Gebietsnutzung übernimmt die Agentur, die auch mit der Erstellung des Flächennutzungsplans für die Grenzaa beauftragt worden ist. Auch hierbei werden wieder die Ideen und Pläne, die in den Entwurfatteliers entstanden sind, miteinbezogen und, falls nötig, mit den Vorsitzenden oder anderen Verantwortlichen der Entwurfatteliers besprochen. Im Winter 2010 / 2011 organisieren wir eine Informationsveranstaltung zur Ausarbeitung der Gebietsnutzung. Wer möchte, hat dann die Gelegenheit zu erfahren, was mit den verschiedenen Ideen aus der Region passiert.

Nieuwe kaart deeltraject Kerkestukken

Op de kaart bij het Plan op Hoofdlijnen Schoonebeekerdiep is deeltraject Kerkestukken veel gedetailleerder ingetekend dan de overige trajecten. In dit traject blijft het huidige Schoonebeekerdiep als een nevengeul langs de nieuwe beek liggen. Dit is hier nodig om voor voldoende afvoer van water van de landbouwgronden in Duitsland te kunnen zorgen. Wat ook opvalt op de kaart van het deeltraject Kerkestukken, is het gebied tussen de huidige beekloop en het nieuw aan te leggen winterbed. Voor dit 'niemandsland' is in het Plan op Hoofdlijnen nog geen uitwerking gegeven.

Samen met de gemeente Emmen hebben we daarom voor Kerkestukken een aangepaste kaart laten maken. De belangrijkste aanpassing is het verbreden van het winterbed tot aan de Poortmanweg langs de huidige beek. Verder is de kaart zo aangepast dat wat betreft detailniveau beter wordt aangesloten op het ontwerp van de rest van de beek. Aan de noordkant heeft het kaartbeeld ook rechtere lijnen gekregen.

Archeologie

Er is de laatste jaren zowel in Nederland als in Duitsland meer aandacht gekomen voor archeologie in beekdalen omdat dit plekken zijn die mensen in het verleden nogal eens gebruikten voor nederzettingen en rituelen. Daarom vindt momenteel overleg plaats tussen het Drents Plateau (adviseur van de provincie Drenthe over archeologie), het waterschap en de archeologen van Grafschaft Bentheim. Voor het Nederlandse gebied waar gegraven gaat worden, is inmiddels nagegaan wat de archeologische 'verwachtingswaarden' zijn. Voor het Duitse deel is dat nog niet gedaan.

Die neue Karte der Teilstrecke Kerkestukken

Auf der Karte des 'Planentwurf Schoonebeekerdiep' ist die Teilstrecke Kerkestukken viel detaillierter eingezeichnet als andere Strecken. In diesem Streckenverlauf bleibt der heutige Grenzaa als eine Nebenrinne entlang des neuen Bachlaufs bestehen. Dies ist notwendig, um den Abfluss des Wassers aus den landwirtschaftlichen Gebieten aus Deutschland regeln zu können. Was auf der Karte der Teilstrecke Kerkestukken auch auffällt, ist das Gebiet zwischen dem heutigen Bachlauf und dem neu anzulegende Winterbett. Dieses 'Niemandsland' ist in dem Planentwurf noch nicht ausgearbeitet worden.

Zusammen mit der Gemeinde Emmen haben wir darum für Kerkestukken eine angelegene Karte anfertigen lassen. Die wichtigste Anpassung ist die Erweiterung des Winterbetts bis zum Poortmanweg entlang des heutigen Bachlaufs. Des Weiteren ist die Karte bezüglich ihrer Genauigkeit besser an den Entwurf des übrigen Bachlaufs angepasst worden. An der Nordseite hat das Kartenbild gerade Linien bekommen.

www.schoonebeekerdiep.nl

Veel groepen hebben in 2008 in 'ontwerpatteliers' meegedacht over een nieuw Schoonebeekerdiep. Wilt u de verslagen van alle ontwerpatteliers nog eens doorlezen? Of het Plan op Hoofdlijnen Schoonebeekerdiep en alle rapporten met achtergronden en onderzoeksresultaten inzien? Kijk dan op www.schoonebeekerdiep.nl.

Viele Gruppen haben in 2008 in den Entwurfatteliers über eine neue Grenzaa nachgedacht. Möchten Sie alle Berichte der Entwurfatteliers noch einmal durchlesen? Oder den 'Planentwurf Schoonebeekerdiep' und alle Berichte mit Hintergründen und Untersuchungsergebnissen einsehen? Besuchen Sie dann die Website www.schoonebeekerdiep.nl.

Beheer en onderhoud van het toekomstige winterbed

Op dit moment richt het onderhoud van het Schoonebeekerdiep zich uitsluitend op het water en de oevers, maar na de herinrichting van de beek moet juist het brede winterbed worden onderhouden. Dat kan gebeuren door begrazing met schapen, koeien of paarden, maar ook is het mogelijk de vegetatie die in het winterbed gaat groeien, te maaien en af te voeren. Eerste uitgangspunt bij het onderhoud is dat het winterbed een begroeiing krijgt die voldoende 'weerstand' biedt als er water in het winterbed staat. Dit is nodig om ervoor te zorgen dat het water niet te snel wegstroomt. We willen het water in natte periodes immers vasthouden. Tweede uitgangspunt is dat bij het onderhoud van het winterbed zoveel mogelijk wordt samengewerkt met mensen uit de streek. Verschillende belangstellenden hebben zich hiervoor overigens al gemeld.

Omdat het onderhoud van een winterbed ook voor het waterschap nieuw is, is besloten een leerperiode van enkele jaren aan te houden. In die periode kan worden nagegaan welke vegetaties zich gaan ontwikkelen en welk beheer daar het beste bij past.

Het onderhoudsplan voor het Schoonebeekerdiep is bijna afgerond. Het is opgesteld in overleg met enkele mensen uit het gebied die belangstelling hebben voor het onderhoud van het winterbed. Ook is gesproken met het Duitse Vechteverband, dat op dit moment ook een deel van het Schoonebeekerdiep beheert. Het Vechteverband heeft aangegeven in de toekomst ook een rol te willen vervullen bij het onderhoud van het winterbed.

In het voorjaar van 2010 is met mensen van het waterschap en belangstellenden uit het gebied een veldbezoek aan 'De Doorbraak' gebracht. De Doorbraak is een nieuw aangelegde meanderende beek in Twente. Alle betrokken partijen hebben hier kunnen zien hoe de vegetatie in het winterbed van een nieuw aangelegde beek er na enkele jaren beheer uit kan zien.

Verwaltung und Instandhaltung des zukünftigen Winterbetts

Zurzeit richtet sich die Instandhaltung des Grenzaa ausschließlich auf das Wasser und die Ufer. Nach der Neugestaltung muss aber beschlossen werden, wie man das breite Winterbett instand halten will. Dies kann durch Abweiden der Grünflächen durch Schafe, Kühe oder Pferde erfolgen oder durch Mähen und Abtransport der wachsenden Vegetation. Ausgangspunkt beim Unterhalt ist, dass das Winterbett eine Bepflanzung erhält, die gegen den zeitlichen Wasserstand im Winterbett beständig ist. Dies ist notwendig, um dafür zu sorgen, dass das Wasser nicht zu schnell abfließt. Wir wollen das Wasser in nassen Perioden schließlich festhalten. Eine andere Möglichkeit ist die Instandhaltung des Winterbetts in Zusammenarbeit mit Menschen aus der Region. Verschiedene Interessenten haben sich hierfür bereits gemeldet.

Da die Instandhaltung des Winterbetts auch für die Wasserbehörde neu ist, wurde beschlossen, bezüglich der Instandhaltung eine Probephase von einigen Jahren einzurichten. In dieser Zeit kann untersucht werden, welche Vegetationen sich entwickeln und welche Verwaltung am besten dazu passt.

Der Instandhaltungsplan für die Grenzaa ist nahezu abgeschlossen. In Zusammenarbeit mit einigen Personen aus dem Gebiet, die an der Instandhaltung des Winterbetts interessiert sind, ist dieser Unterhaltsplan erstellt worden. Zudem sind Gespräche mit dem Drentschen Vechteverband, der auch einen Teil der Grenzaa verwaltet, geführt worden. Der Vechteverband hat verstanden lassen, sich in Zukunft auch an der Instandhaltung des Winterbetts beteiligen zu wollen.

Im Frühjahr 2010 haben Personen der Wasserbehörde und Interessenten aus dem Gebiet das Projekt 'De Doorbraak' besichtigt. 'De Doorbraak' ist ein neu angelegter, mäandrierender Bachlauf in Twente. Alle Beteiligten konnten hier sehen, wie die Vegetation im Winterbett eines neu angelegten Bachlaufs nach einigen Jahren Bewirtschaftung aussehen kann.

Belangstellenden voor het onderhoud van het winterbed hebben samen met medewerkers van Velt en Vecht een bezoek gebracht aan het project De Doorbraak

Zusammen mit Mitarbeitern von Velt en Vecht haben Interessenten für die Instandhaltung des Winterbetts das Projekt 'De Doorbraak' besucht

Damwanden beschermen peilers olieleiding

De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) heeft in het voorjaar van 2010 een olieleiding aangelegd tussen Schoonebeek en een locatie in Duitsland waar de olie zal worden verwerkt. Ten zuiden van het dorp Schoonebeek, in het deeltraject Kerkestukken, kruist deze olieleiding op drie plaatsen het tracé van de toekomstige beek. Natuurlijk moet worden voorkomen dat bij de inrichting van de beek schade ontstaat aan de olieleiding. Daarom is in overleg met de NAM besloten om op de plekken waar de olieleiding het nieuwe tracé van het Schoonebeekerdiep kruist, nu alvast metalen damwanden te plaatsen vooruitlopend op de aanleg van de olieleiding. Het Schoonebeekerdiep stroomt straks dus op drie plaatsen onder de olieleiding tussen de damwanden door. De damwanden zullen voorkomen dat de beek na verloop van tijd - door erosie - langs de peilers gaat stromen waarop de olieleiding rust. Het plaatsen van de damwanden is niet mogelijk na aanleg van de olieleiding; dit zou tot schade aan de leiding kunnen leiden. Maart 2010 zijn de damwanden geplaatst.

Damwanden zijn geplaatst om schade aan de olieleiding van de NAM te voorkomen

Spundwände schützen Ölleitungen

Die niederländische Erdöl Gesellschaft (NAM) hat im Frühjahr 2010 eine Ölleitung zwischen Schoonebeek bis zu einem Standort in Deutschland, an dem das Öl verarbeitet werden soll, verlegt. Im Süden des Dorfes Schoonebeek, auf dem Teilstück Kerkestukken, kreuzen sich an drei Stellen die Ölleitung und die Trasse des zukünftigen Bachlaufs. Natürlich müssen wir verhindern, dass bei der Gestaltung des Bachlaufs Schaden an den Ölleitungen entsteht. Darum ist in Zusammenarbeit mit der NAM beschlossen worden, an den Kreuzungspunkten Metallschundwände, und zwar vor Verlegung der Ölleitungen, anzubringen. Die Grenzaa/Schoonebeekerdiep fließt also gerade an diesen drei Stellen unter den Ölleitungen zwischen den Spundwänden hindurch. Die Spundwände sollen verhindern, dass der Bachlauf im Laufe der Zeit - durch Erosion - neben den Pfeilern, auf denen die Ölleitungen befestigt sind, fließt. Das Befestigen von Spundwänden ist nach der Verlegung der Ölleitungen nicht mehr möglich, da dies Schaden an den Leitungen verursachen könnte. Im März 2010 sind diese Spundwände verlegt worden.

Angebrachte Spundwände sollen Schaden an Ölleitungen der 'NAM' (Niederländische Erdöl Gesellschaft) verhindern

Meer informatie

Wilt u meer weten over het project Schoonebeekerdiep? Neemt u dan contact op met Ellen Blauw van het projectsecretariaat Schoonebeekerdiep. Dat kan telefonisch, telefoon +31 (0)524 592 373, of per e-mail: e.blauw@veltenvecht.nl.

Weitere Informationen

Wenn Sie mehr über das Projekt Grenzaa/Schoonebeekerdiep erfahren möchten, dann können Sie sich an Frau Ellen Blauw vom Sekretariat des Projektes Schoonebeekerdiep unter der Rufnummer +31 (0)524 592 373 wenden, oder schicken Sie eine E-Mail an e.blauw@veltenvecht.nl.

Colofon
 Uitgave: Waterschap Velt en Vecht
 Productie: Comm'Art, Assen
 Opplage: 1.200
 Coevorden, december 2010

Waterschap Velt en Vecht
 Burgemeester Feithsingel 2
 Postbus 330, 7740 AH Coevorden
 Telefoon: (0524) 592 222
 Fax: (0524) 592 200
 E-mail: info@veltenvecht.nl
 Internet: www.veltenvecht.nl